

Discurs inaugural

Albert de Pablo i Ponte

Agraïments

Il·lustríssim Senyor, senyores, senyors, en nom del Patronat de la Fundació Sant Cugat i de la Comissió Organitzadora del Congrés, vull agrair-vos la decisió de constituir-vos durant uns mesos en Congrés de la Ciutat.

A totes les persones, col·lectius, entitats i empreses que, de formes ben diverses, esteu fent possible aquest Congrés i la pròpia Fundació, abocant-hi esforç personal i econòmic, hores amb els vostres, moltíssima il·lusió, paciència, confiança i generositat. Gràcies per permetre'm parlar en nom vostre en aquest acte, i viure'l des d'aquesta Presidència.

Volgut Joan [Aymerich], vull agrair-te molt sincerament que el presideixis en nom de la Ciutat i que hagi fet confiança a la il·lusió que mou a tots els congressistes de posar en comú el present i el futur de Sant Cugat.

Gràcies també a tots aquells que han recolzat amb fermesa, aquesta iniciativa i ara, per motius ben diversos, no ens poden acompanyar.

La Fundació Privada Sant Cugat

La Fundació Privada Sant Cugat ha organitzat els molt diversos recursos abocats generosament per persones a títol individual, entitats, empreses, i comerços locals, a fi de garantir el debat plural i organitzat entorn el present i el futur de la ciutat que dona nom i perquè a la Fundació.

És una entitat privada, regulada per la legislació de la Generalitat de Catalunya i pels seus propis Estatuts. Està seguint adequadament el procés que conclourà amb la seva inscripció al Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya. El repte que hores d'ara tenim plantejat és assolir el Fons Fundacional que haurà d'afegir solidesa econòmica a l'actual consistència cívica. La col·laboració del teixit econòmic i empresarial de la ciutat, unida a les donacions que a títol individual s'han fet, i encara s'estan fent, ens permetrà inscriure la Fundació abans que acabi l'any. Sóm, per tant, en el darrer tram constituent.

L'objecte de la Fundació és propiciar el debat no partidista i, a mig-llarg termini, esdevenir un referent cívic de -i per a- la societat santcugatena. El seu objectiu és promoure, incentivar, dur a terme i, en el seu cas, finançar, programes culturals i socials per tal d'impulsar la vida ciutadana i la pròpia ciutat, amb mitjans propis o en col·laboració amb altres entitats o associacions, privades o públiques.

La principal garantia de finançament està sent la seriositat i el rigor en els plantejaments, la pluralitat que hem assolit, i la fidelitat a la ciutat. A partir d'aquestes premisses inexcusables, han arribat les aportacions al Fons Fundacional fetes pels membres del Patronat, i aquelles que estan fent persones externes a títol individual, entitats, empreses i comerços locals. Tanmateix, estem avançant força pel que fa als convenis de col·laboració amb empreses i entitats, que signarem l'any vinent. El tracte fiscal de les aportacions a la Fundació, tant en el cas de particulars, com en el d'empreses o institucions, les fa atractives si se'n garanteix una finalitat correcta –exemplar, diria jo.

La Fundació vol **crear comunitat** fomentant el debat cívic i promocionar la Cultura, com a màxima expressió de la convivència, la tolerància, el diàleg i la solidaritat. El procés constituent de la Fundació està sent, en si mateix, un interessant procés de debat, un exercici de diàleg.

És una **plataforma cívica**, hauria pogut ser política, religiosa, esportiva o militar, si voleu. L'hem volguda cívica, i encara més, no partidista. Això no significa que no pugui actuar políticament, fent-ho des d'una concepció transversal de la vida ciutadana, en la que tothom pugui entrar en el joc del debat públic amb les seves experiències, el seu llenguatge, i la seva capacitat de col·laboració -que està sent moltíssima i molt valuosa-.

És també **un projecte obert a tots els ciutadans**. I haurà de mantenir-se així, com un òrgan plural i representatiu de la vida cívica a la ciutat, democràtic en el fons, i no tan sols en la forma o en el procediment. La política municipal de partits ha de tenir el seu lloc a l'Ajuntament democràticament elegit.

La Fundació ha de ser un mitjà d'implicació en la cosa pública. Ha d'esdevenir un dels llocs d'integració dels veïns en la vida ciutadana, des d'on informar-se, plantejar i debatre els reptes de la societat del proper segle: la lluita contra l'exclusió, la sostenibilitat ambiental, la solidaritat, la participació digna en la vida econòmica, i l'anòmia. Tot això és difícil d'organitzar des d'una altra mena d'entitat més especialitzada. I, impensable des d'una dinàmica exclusivament partidista.

Una agrupació de persones per a debatre assumptes de la seva ciutat hauria pogut prendre la forma d'una associació, d'un club o d'una tertúlia. Hem triat la forma de Fundació per a garantir la solidesa patrimonial i econòmica de l'entitat, la seva continuïtat en el temps i, sobre tot, la seva *consistència*.

Sant Cugat Ciutat Oberta

Quan la meua família va venir a viure a Sant Cugat, l'any 72, la ciutat tenia poc més de vint mil habitants. Vint-i-cinc anys després som cinquanta un mil habitants, emplaçats en un territori extens. La possibilitat de coneixement directe que teníem ha esdevingut més i més difícil. Sant Cugat ha crescut en extensió, en població, en complexitat, i en possibilitats.

Ha canviat molt, els números canten. La ciutat consumeix anualment una energia equivalent a 261 milions de KW/h d'electricitat i 200 milions de Tèrmies de gas natural, 7.000 milions de litres d'aigua, i genera 27.000 tones de residus urbans no reciclables. Tenim matriculats 21.000 cotxes i 5.000 motos. Les estacions de Sant Cugat mouen un total de 8,5 milions de viatges a l'any. Dinou empreses locals exporten per valor de 152.000 milions de pessetes. Aquestes magnituds fan pensar que els nous conflictes i les noves potencialitats no es localitzen ja en el pur creixement urbanístic que la ciutat experimenta. Els nous reptes venen ara que l'urbanisme ha esdevingut urbanització, i els ciutadans desitgem que la urbanització esdevingui ciutat plena.

Com sabeu, treballem en l'organització d'aquest Congrés des del mes de març, l'esforç de tots aquells que han col·laborat ha estat extens i intens, i tots plegats -a fi d'alleugerir-lo- hem acudit al calaix dels nostres reflexes, dels nostres tics, dels automatismes culturals que tan bé ens funcionen.

El programa és tan suggeridor com delator d'aquests tics atàvics, culturals. No és fidel a la jove composició de la nostra població, formada a parts iguals per homes i dones, en la que els nens i els joves menors de 35 anys representen la meitat del total, i els adults amb edats compreses entre 35 i 55 anys en són una tercera part.

Un cop imprès i llegit amb tranquil·litat, ens avisa dels conflictes de participació i representativitat en la presa de decisions a la ciutat. Ens avisa també de la divisió funcional

d'activitats entre homes i dones, joves i adults. Les activitats "de ciències" les fan els homes, i les activitats "de lletres" –les mares del nostre sistema econòmic– són feina de dones i voluntaris. Malgrat ser molts avui, no representem ni de molt lluny el complex entrellat de la ciutat, i menys encara la seva joventut. I no tant per qüestions polítiques, com per motius vivencials, culturals a la fi.

La Pepa Sala, que avui substituirà a Joan Troyano a la taula rodona, *in extremis*, serà l'única dona ponent d'aquesta sessió que es titula, ni menys ni menys, que "educar la ciutat". A les sessions dedicades a "la ciutat i territori" i al "disseny de la ciutat", no hi participa cap dona des de la taula rodona o des d'una ponència. L'absència de dones i joves entre els ponents és un aspecte que no hauríem de deixar passar com anecdòtic, pot acabar representant el *quid* de la qüestió. Més encara, quan les inscripcions al congrés fetes abans d'ahir al vespre responen fidelment a l'estructura de la població de la ciutat. En una ciutat amb un 22% de la població menor de 18 anys, la problemàtica de la qualitat i la seguretat pel que fa a la seva mobilitat, i la suficiència i qualitat de l'escolarització haurien d'esdevenir punts claus que, per força, haurem de tractar els seus pares -molts de nosaltres-.

El 1r Congrés de la Ciutat

Confio que –tant en els continguts com en les formes– aquest Congrés estigui a l'alçada de les expectatives que tots plegats ens hem fet pel que fa a la seva pluralitat, transversalitat, riquesa de continguts, respecte a les argumentacions, seriositat i diversió. En definitiva, que estigui a l'alçada de la generositat, la il·lusió, i els esforços de tota mena que tots plegats hi abocarem.

Qualsevol moment d'il·lusió especulativa ve seguit, habitualment, per un desencís proporcional a la inflació d'il·lusions. El Congrés no és un fi en si mateix, i menys encara una il·lusió especulativa. Sense els esforços addicionals que ara us demanaré, pot ser molt difícil assolir la seva raó de ser: garantir la continuïtat del debat plural –més enllà del propi congrés– i la millora de la seva qualitat actual.

D'una banda, us demano que administreu amb saviesa la il·lusió i el tremp que ara tenim, proposant-nos unes expectatives raonables pel que fa a les conclusions del Congrés, que hauríem d'entendre com un entrenament en el debat ordenat, i com un fòrum des d'on obrir línies d'interès a partir de les quals poder treballar més legítimament. En definitiva, com un aperitiu de les activitats que donaran raó de ser a la Fundació Sant Cugat en els propers anys.

D'una altra, que ens dotem d'un cert ordre i habilitat per abordar els debats, utilitzant tots els instruments que tenim a l'abast per dur-lo a terme: la paraula concreta utilitzada a títol individual, l'escrit, la comunicació, l'article d'opinió que serà tramès als mitjans de comunicació, la participació al Web que la Fundació té a Internet, o la tramesa de correu electrònic.

Vull destacar i agrair el paper tan difícil que hauran de jugar els moderadors dels debats i els responsables d'organització de les sessions per tal que el debat sigui àgil i plural, i respongui al Llibre d'Estil de què hem volgut dotar aquest congrés. Us demano el màxim respecte envers la seva actuació, i la col·laboració més estreta amb tots ells.

Final

Probablement, el passat no tingui cap valor si no som capaços de fer-lo servir -en el present- per construir un futur. Aquest és el tempteig que hauríem de fer des del Congrés de la Ciutat. El President de Portugal, Jorge Sampaio, va definir l'Expo de Lisboa com "*un espai per a les coincidències, el descobriment i el coneixement*". No va parlar de globalització, ni de

desenvolupament, ni de noves tecnologies que, en tot cas, serien eines per fer raonable el desenvolupament de les nostres societats.

Posar en comú les coincidències, descobrir i conèixer, són els tres estadis des d'on produir valors afegits millors i més ben compatibilitzats. La Societat del Coneixement, al contrari que la basada únicament en el consum de matèria, energia, i temps dels homes, té un alt valor econòmic real: no contamina, no esclavitzava, no ocupa territori, no consumeix recursos naturals, no genera residus, no malbarata energia, i afavoreix la cooperació sana front la competitivitat salvatge.

Voldria animar-vos a contribuir que ben aviat puguem abocar l'efímera societat de la informació en una Societat del Coneixement, basant-la en una bona digestió de les informacions i en la seva comunicació eficaç. En aquest escenari, la Cultura arrelada en la nostra realitat més propera serà una peça clau per a la formació de nous valors socials que, finalment, s'imposaran com valors econòmics més sòlids que no pas els actuals –fruit, exclusivament, de la globalització selectiva dels fluxos econòmics.

Les nostres ciutats occidentals i riques estan ja fetes pel que fa al seu suport físic. Els habitatges, els museus, els auditoris, els parcs, els centres cívics ja estan construïts en la seva major part. Ara, haurem d'anar pensant en reorientar els nostres pressupostos i en obtenir temps per gaudir-ne, diners per retribuir adequadament a aquells que ens fan gaudir, i intel·ligència per a construir una xarxa de complicitats que tot ho faci possible.

A l'exposició que ens ha regalat Pere Formiguera al Claustre del Monestir els retrats dels llocs són volgudament buits de personatges, la llum que torna la matèria és uniforme. Els retrats són plens d'empremtes, de petjades que reconeixem com nostres. El repte del Congrés és fer un retrat polièdric de la nostra societat, de les seves angúnies, els seus desequilibris i els seus anhels, de forma que les paraules dites i els texts aquí escrits mereixin ser llegits en paral·lel a la magnífica aportació d'en Formiguera.

En nom del Patronat de la Fundació Sant Cugat i de l'Organització del Congrés vull agrair-vos la vostra paciència i desitjar-vos que, per sobre de tot, disfruteu del Congrés, us diverti, us ho passeu bé, i aprofundi en la construcció de les xarxes de complicitat de la ciutat, mentre posem en comú el seu present i el seu futur.

Albert de Pablo i Ponte és el President del Patronat de la Fundació Sant Cugat